

25. 6. 2021

THE 43RD ANTARCTIC TREATY CONSULTATIVE MEETING

Poročilo

V Parizu od 15. do 24. junija 2021 so se predstavniki posvetovalnih pogodbenic Pogodbe o Antarktiki (Argentina, Avstralija, Belgija, Brazilija, Bolgarija, Čile, Kitajska, Češka, Ekvador, Finska, Francija, Nemčija, Indija, Italija, Japonska, Republika Koreja, Nizozemska, Nova Zelandija, Norveška, Peru, Poljska, Ruska federacija, Južna Afrika, Španija, Švedska, Ukrajina, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Združene države Amerike in Urugvaj) sestale na redno letno srečanje ATCM. Srečanja so se udeležile tudi delegacije naslednjih pogodbenic Pogodbe o Antarktiki, ki niso posvetovalne pogodbenice: (Belorusija, Kanada, Kolumbija, Kazahstan, Malezija, Monako, Mongolija, Portugalska, Romunija, Slovenija, Švica, Turčija in Venezuela). Prisotni so bili tudi opazovalci: Komisija za ohranitev morskih virov na Antarktiki (CCAMLR), Znanstveni odbor za antarktične raziskave (SCAR) in Svet upraviteljev nacionalnih antarktičnih programov (COMNAP) kot tudi predstavniki naslednjih mednarodnih in nevladnih organizacij: Koalicija Antarktika in južni ocean (ASOC), Mednarodno združenje organizatorjev potovanj na Antarktiki (IAATO), Mednarodno hidrografska združenje (IHO); Mednarodna zveza za ohranjanje narave (IUCN) in Svetovna meteorološka organizacija (WMO).

Točka 1: Otvoritev zasedanja:

Seja je bila uradno odprta 15. junija 2021. V imenu vlade gostiteljice je vodja francoskega sekretariata predlagala kandidaturo Olivierja Poivreja D 'Arvorja za predsednika ATCM XLIII. Predlog je bil sprejet. Delegati so z minuto molka počastili člane antarktične skupnosti, ki so pred kratkim umrli.

Sledil je pozdravni nagovor Jeana Castexa, francoskega predsednika vlade. Opozoril je, da je 21. junija 2021 60. obletnica začetka veljavnosti Pogodbe, 4. oktobra 2021 pa 30. obletnica podpisa

Okoljskega protokola. Opisal je francoske antarktične dejavnosti in opozoril na pomembno delo francoskega polarnega inštituta Paul-Émile Victor in Francoskega nacionalnega centra za znanstveni razvoj (CNRS) ter ministrstev za zunanje zadeve in ekološko tranzicijo. Opisal je tudi praznovanje Polarnega leta, ki trenutno poteka v Franciji.

Jean-Yves Le Drian, francoski minister za evropske in zunanje zadeve, je pozdravil delegate in poudaril, da je Franciji v čast, da ponovno gosti ATCM. Spomnil je, da so v napetem in razdeljenem svetu prvotni podpisniki Pogodbe o Antarktiki prepoznali potrebo po skupnem varovanju Antarktike v imenu mednarodnega miru, znanstvenega napredka in ohranjanja biotske raznovrstnosti planeta. Poudaril je, da se je svet od takrat bistveno spremenil, ključna vprašanja, povezana z Antarktiko, pa ostajajo enako pomembna. Poudaril je potrebo po zaščiti Južnega oceana in njegovih ekosistemov ter pozval pogodbenice, naj ukrepajo hitro, zlasti z vzpostavitvijo zaščitene območij. Izrazil je zaskrbljenost zaradi 450-odstotnega povečanja števila turistov, ki so obiskali Antarktiko, in poudaril, da je skupna odgovornost pogodbenic zagotoviti, da ta trend ne spodkopava vrednot, ki naj bi jih varovali Pogodba in Protokol.

Barbara Pompili, ministrica za ekološko tranzicijo, je pozdravila delegate in spomnila, da je pred 62 leti sredi hladne vojne dvanajst držav premagalo razlike in se odločilo, da je ohranitev antarktične celine v interesu človeštva. Predlagala je, da ista ambicija, ki je države združevala pred nekaj desetletji, danes združuje pogodbenice in poudarila, da bi morala Antarktika ostati ohranjen naravni kraj, posvečen miru in znanosti. Opozorila je, da je Antarktika, čeprav oddaljena zelo ranljiva. V zvezi s prihajajočo konferenco pogodbenic o podnebnih spremembah (COP26) je poudarila pomen nujnih ukrepov in opozorila, da sta podnebje in biotska raznovrstnost tesno povezani. Izpostavila je dejstvo, da Antarktika odgovorna za tretjino ponorov CO₂ na planetu in da je na tem območju prepoznanih več kot 9.000 različnih živalskih in rastlinskih vrst.

Profesor Frédérique Vidal, minister za visoko šolstvo, raziskave in inovacije je tudi pozdravil delegate. Poudaril je, da je ATCM priložnost, da se zavemo izrednega pomena, ki ga imajo znanstvene raziskave na Antarktiki za razumevanje, ublažitev in reševanje izzivov, ki jih predstavljajo podnebne spremembe. Opozoril je na ambiciozen cilj francoskega polarnega raziskovalnega programa, da do leta 2050 postane ogljično nevtralen. Vidal je zaključil s pozivom državam, naj si še naprej prizadevajo za zaščito antarktične biotske raznovrstnosti.

Točka 2: Izvolitev uradnikov in ustanovitev delovnih skupin: za podpredsednika je bil izvoljen Tillman Höchmuller, vodja nemške delegacije, države gostiteljice naslednjega srečanja. Birgit Njåstad iz Norveške je postala predsednica odbora za varstvo okolja.

Ustanovljene so bile naslednje delovne skupine:

- Delovna skupina 1: Politična, pravna in institucionalna vprašanja (Theodore Kill iz ZDA)
- Delovna skupina 2: Operacije, znanost in turizem (Sonia Ramos Garcia iz Španije in dr. Phillip Tracey iz Avstralije).

Točka 3: Sprejetje dnevnega reda in dodelitev vsebin:

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Otvoritev zasedanja
2. Izvolitev uradnikov in ustanovitev delovnih skupin
3. Sprejetje dnevnega reda in dodelitev točk dnevnega reda delovnim skupinam ter obravnava večletnega strateškega delovnega načrta
4. Delovanje sistema Pogodbe o Antarktiki: poročila pogodbenic, opazovalcev in strokovnjakov
5. Poročilo Odbora za varstvo okolja
6. Delovanje Sistema Pogodbe o Antarktiki
 - a. Zahteva Belorusije, da postane posvetovalna država članica
 - b. Splošne zadeve
7. Delovanje Sistema Pogodbe o Antarktiki: zadeve, povezane s sekretariatom
8. Odgovornost
9. Bioprospecting na Antarktiki
10. Izmenjava informacij
11. Izobraževanje in ozaveščanje
12. Večletni strateški delovni načrt
13. Varnost in delovanje na Antarktiki
14. Inšpekcijski pregledi v skladu s Pogodbo o Antarktiki in okoljskim protokolom
15. Znanstvena vprašanja, prihodnji znanstveni izzivi, znanstveno sodelovanje
 - a. Splošne zadeve
16. Posledice podnebnih sprememb za upravljanje območja Pogodbe o Antarktiki
17. Turizem in nevladne dejavnosti na območju Pogodbe o Antarktiki, vključno z vprašanji pristojnih organov

18. Priprava ATCM XLIV

19. Razno

Sprejeta je bila naslednja razporeditev točk dnevnega reda:

- Plenarno zasedanje: 1, 2, 3, 4, 5, 6a, 18, 19.
- Delovna skupina 1: 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
- Delovna skupina 2: 13, 14, 15, 16, 17.

Točka 4: Delovanje sistema Pogodbe o Antarktiki: poročila pogodbenic, opazovalcev in strokovnjakov:

- Združene države kot depozitar Pogodbe o Antarktiki in Protokola o varstvu okolja so poročale, da od zadnjega poročila ni bilo pristopov k Pogodbi in, da je Kolumbija ratificirala Protokol.
- Avstralija je kot depozitarka Konvencije o ohranjanju morskih virov na Antarktiki (CCAMLR) poročala, da ni prišlo do nobenega novega pristopa.
- Združeno kraljestvo je kot depozitar Konvencije o ohranjanju antarktičnih tjujnjev (CCAS) sporočilo, da ni prejelo nobene prošnje za pristop h konvenciji.
- Avstralija je kot depozitarka Sporazuma o ohranjanju albatrosov (ACAP) poročala, da ni bilo novih pristopov k Sporazumu.

- Letno poročilo Znanstvenega odbora za raziskave Antarktike 2021 (SCAR). SCAR je poročal, da so leta 2020 odobrili tri nove znanstvenoraziskovalne programe ter, da so januarja 2020 od Univerze v Canterburyju prevzeli gostovanje portala Antarktičnega okolja. Avgusta 2020 so gostili spletno SCAR 2020, pa tudi prvo virtualno srečanje delegatov SCAR marca 2021. SCAR je tudi poročal, da bo Open Science Conference v Hyderabadu potekala od 19. do 28. avgusta 2022.

- Letno poročilo Sveta upravljalcev nacionalnih antarktičnih programov (COMNAP) za leto 2020/21. COMNAP je poročal o prizadevanjih svojih članov, da bi se izognili vnosa COVID-19 na Antarktiko, med drugim z ustanovitvijo pododbora za COVID-19 in razvojem smernic za preprečevanje in obvladovanje izbruha. COMNAP je opozoril, da je več nacionalnih programov za Antarktiko (NAP) odpovedalo sezono Antarktike 2020/21, da bi ublažilo tveganje, ki ga predstavlja svetovna pandemija.

Točka 5: Poročilo Odbora za varstvo okolja: CEP je obravnaval 50 delovnih in 57 informativnih prispevkov. Odbor je preučil poročilo Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) v zvezi s podnebnimi spremembami na Antarktiki in južnem oceanu. Poročilo opisuje pričakovane spremembe več elementov antarktičnega okolja. Odbor je razpravljal tudi o predlogu za razmislek o uporabi orodij ali standardov trajnostnega oblikovanja za načrtovanje, gradnjo in delovanje nadgrajenih antarktičnih postaj. Odbor je izrazil splošno podporo načelom trajnostnega zelenega oblikovanja ter izmenjavi in sporočanju informacij o posodobitvi in rekonstrukciji postaj. Sledila je informacija o tem, da ni bilo doseženo potrebno soglasje za sprejem posodobljene različice delovnega programa ter da se bo delo nadaljevalo. Odbor je obravnaval tudi predloga Nove Zelandije (prenova baze Scott) in Turčije za gradnjo in delovanje turške antarktične raziskovalne postaje (TARS) na otoku Podkve.

Predsednica CEP je poročala, da je odbor preučil posodobitev okoljskega kodeksa ravnanja SCAR za terenske raziskovalne dejavnosti na Antarktiki ter ugotovil, kako pomembno je zagotoviti, da imajo geološke raziskave na Antarktiki minimalni vpliv na antarktično okolje in da bo ta kodeks prispeval k temu cilju. Predsednica CEP je tudi poročala, da je odbor preučil načrte upravljanja za tri predlagana nova antarktična posebej zaščitena območja: otoki Rosenthal v arhipelagu Palmer, Otoki Léonie in jugovzhodni otok Adelaide na Antarktičnem polotoku ter Inexpressible Island in zaliv Seaview v regiji Ross Sea. Obravnaval je tudi 24 revidiranih načrtov upravljanja in en revidiran načrt upravljanja za antarktično posebno upravljano območje. ATCM je odobrilo uvrstitev španskega plovila "San Telmo", ki je leta 1819 izginilo, na seznam zgodovinskih krajev in spomenikov. Odbor bo nadaljeval svoje delo pri spremembi Splošnih smernic za obiskovalce Antarktike, z namenom zmanjšanja vplivov dejavnosti obiskovalcev na okolje. Predsednica CEP je poročala, da je odbor obravnaval dokument, ki vsebuje analizo vidikov, povezanih s tveganjem povratne zoonoze SARS-CoV-2 zaradi neposrednega stika med ljudmi na Antarktiki in antarktičnih prosto živečih živalih. Razpravljali so tudi o pregledu statusa cesarskega pingvina. Odbor je ugotovil, da je zaradi podnebnih sprememb cesarski pingvin ogrožen, zato bo odbor pristopil k pripravi revidiranega osnutka akcijskega načrta. Odbor je obravnaval poročila o inšpekcijskih pregledih (Avstralija in ZDA), izvedenih januarja 2020 oziroma februarja 2020. Ugotovil je, da so inšpekcijski pregledi pokazali, da na splošno obstaja močna zaveza k varovanju okolja na večini postaj v skladu s cilji, določbami in standardi Protokola. Številne pogodbenice so izrazile hvaležnost za opravljeno delo CEP, zlasti glede na težave, ki so nastale zaradi delovanju v več časovnih pasovih. Pri tem so poudarili, da je delo CEP ključnega pomena za zaščito antarktičnega okolja, okoljski protokol pa je globalno priznan kot zgleden

sporazum o varstvu okolja. Pogodbenice so izrazile tudi razočaranje, da se pri zasedanju CEP pojavila dejanja, ki izpodbijajo duh in prakso odločanja s konsenzom.

Točka 6a: Delovanje sistema Pogodbe o Antarktiki: Obravnavana je bila prošnja Belorusije, da postane posvetovalna članica. Belorusija je poročala, da je od leta 2006 kot pogodbenica vključena v znanstveno delo in mednarodno sodelovanje na Antarktiki, vključno s stalnim članstvom v CEP, članstvom v COMNAP od leta 2015 in pridruženim članstvom v SCAR od leta 2018. Belorusija je izpostavila aktivnosti na Antarktiki: 13 odprav; 12 beloruskih znanstvenikov, ki sodelujejo z Rusko federacijo, Bolgarijo in Turčijo; in postaja, ki bo zgrajena za leto 2021. Odločitev ATCM je bila, da v luči pomembnosti odločanja, prošnjo Belorusije preloži, dokler o njej ne bo mogoče uradno razpravljati na letnem zasedanju leta 2022.

Točka 6b: Delovanje sistema Pogodbe o Antarktiki: Splošne zadeve - Ruska federacija je predstavila Poročilo o neformalnih razpravah o aktualnih vprašanjih, trendih in izzivih Sistema pogodb o Antarktiki (ATS). Kot ključna vprašanja je izpostavila: širjenje človekove dejavnosti na Antarktiki; izboljšanje usklajevanja med različnimi deli sistema Pogodbe o Antarktiki; in podnebne spremembe. Medtem ko se je ATS v svoji 60-letni zgodovini izkazal za učinkovitega in vsestranskega, so pogodbenice prepoznale stalne izzive, ki jih predstavljajo podnebne spremembe in povečane človekove dejavnosti na Antarktiki. Poseben izziv predstavljajo posamezniki pod jurisdikcijo držav, ki niso pogodbenice.

Nova Zelandija je predstavila dokument »COVID-19 in Antarktika«, ki so ga skupaj pripravile Argentina, Avstralija, Čile, Norveška, Združeno kraljestvo in SCAR. Nova Zelandija je poudarila pomemben vpliv, ki ga je imela pandemija COVID-19 na delo ATCM. Poudarek je bil na potrebi po vzpostavljanju smernic in protokolov najboljših praks za varovanje znanstvenikov in prosto živečih živali na Antarktiki. Predlagatelji so ATCM priporočili, naj razmisli o sprejetju resolucije, s katero bi označili to izredno okoliščino, in se s sprejetjem zavežejo k stalnemu sodelovanju.

Točka 7: Delovanje sistema Pogodbe o Antarktiki: Zadeve, povezane s sekretariatom - Argentina je predstavila Predlog disciplinskega režima in spremembe Kadrovske predpisev ATS, ki so bili sprejeti s širokim soglasjem. Izvršni sekretar je predstavil poročilo sekretariata za proračunsko leto 2020/21 (od 1. aprila 2020 do 31. marca 2021) ter predstavil program sekretariata za leti 2021/2022 (od 1. aprila 2021 do 31. marca 2022). Predstavil je tudi petletni

proračunski profil 2022/2023 - 2026/27. Opozoril je, da proračunski profil ni pokazal večjih sprememb, kar pomeni, da ne bo povečanja prispevkov držav vsaj do 2026/27.

Točka 8: Odgovornost: države pogodbenice so poročale o izpolnjevanju svojih obveznosti.

Točka 9: Bioprospecting na Antarktiki: SCAR je predstavil raziskavo o znanstvenih publikacijah, ki se nanašajo na raziskovanje Antarktike, opozoril na nekatere pomanjkljivosti in izrazil pripravljenost, da še naprej obvešča države pogodbenice. Poudarjena je bila odgovornost pogodbenic za izmenjavo informacij. Številne pogodbenice so podprle uporabo sistema elektronske izmenjave informacij EIES za zbiranje informacij o biološki zaščiti ter podprle natančne, mehanizme za zbiranje informacij v zvezi z biološkim raziskovanjem, pri čemer so opozorile na zapletena pravna, tehnična in praktična vprašanja, ki se pojavljajo pri izmenjavi informacij v EIES.

Točka 10: Izmenjava informacij: Združene države so pripravile dokument o posodobitvi zahtev za izmenjavo informacij o nacionalnih odpravah, ki so ga pripravili skupaj z Italijo. Predlagali so številne posodobitve, da se olajša vnos in uporaba informacij o nacionalnih odpravah v sistemu elektronske izmenjave informacij (EIES). Sekretariat je poročal o vizualni in funkcionalni integraciji sistema z novo spletno stranjo sekretariata, ki vključuje spremembe nekaterih oblik, ki so posledica sprejetja novih zahtev za izmenjavo informacij, in izboljšave uporabnosti na podlagi izkušenj, pridobljenih v zadnjih nekaj letih.

Točka 11: Izobraževanje in ozaveščanje: Bolgarija je predstavila četrto poročilo delovne skupine za izobraževanje in ozaveščanje, ki so ga skupaj pripravile Združeno kraljestvo, Španija, Portugalska, Čile, Brazilija in Belgija. ATCM je podprl priporočila, predlagana v dokumentu, in predlagal vključitev dela delovne skupine v večletni strateški delovni načrt. Bolgarija je tudi poročala, da bo skupina za izobraževanje in ozaveščanje nadaljevala svoje delo v naslednjem obdobju pod enakimi pogoji.

Točka 12: Večletni strateški načrt dela: Obravnavan je bil večletni strateški delovni načrt, sprejet na prejšnjem zasedanju. Razprava je tekla o tem, katere prednostne naloge ostanejo in katere se še dodajo. Po posodobitvi je bil večletni strateški delovni načrt sprejet.

Točka 13: Varnost in delovanje na Antarktiki

Letalstvo: COMNAP je predstavil poročilo s priporočili za delovanje, ki so v glavnem osredotočena na: izmenjavo informacij pred dejavnostjo; zagotavljanje jasnosti politike za vse letalske dejavnosti, ne glede na vrsto operaterja; in komunikacija v realnem času med zračnimi operacijami in celovito sodelovanje v komunikaciji v realnem času v podporo nekonfliktnosti zračnega prostora. COMNAP je poudaril pripravljenost pomagati pogodbenicam in sodelovati pri temi zračnih operacij na Antarktiki.

Pomorstvo: IHO je predstavila poročilo, ki govori o njihovi vlogi pri izboljšanju kakovosti, pokritosti in razpoložljivosti navtičnih kart in drugih morskih geoprostorskih in hidrografske storitev, tudi na območju Antarktike. IHO je opozoril, da je imela hidrografska komisija Antarktike, njeno glavno telo, ki se ukvarja z antarktičnimi zadevami, že vrsto let tesne vezi s Pogodbo o Antarktiki in drugimi podpornimi organizacijami. V razpravi se je izkazala potreba po izboljšanju hidrografskih podatkov za Južni ocean, zlasti tudi za najbolj prometna območja, kot je na polotoku, zaradi tega je sledil poziv pogodbenicam, naj zberejo in delijo take podatke.

Postaje: Čile je v sodelovanju z Argentino pripravil delovni dokument Eclipse in the Antarctic Peninsula. Opozorili so na morebitna tveganja, ki jih povzročajo povečane turistične ter nevladne dejavnosti na področju opazovanja popolnega Sončevega mrka. Izrazili so zlasti zaskrbljenost zaradi morebitnega povečanja števila nepooblaščenih plovil in z njimi povezanih tveganj. Predlagatelji so pogodbenice opozorili, da bo prišlo do povečanja ladijskega prometa na opazovalnem območju popolnega mrka Sonca, ki se bo zgodil 4. decembra 2021 ter pozvali naj okrepijo izmenjavo informacij o plovilih, ki plujejo na tem območju.

Čile je predstavil delovni dokument o obvladovanju izrednih razmer potresa ter opozoril pogodbenice na nenavadno povečanje seizmične dejavnosti severno od Antarktičnega polotoka. Opozoril je, da bi lahko močan potres ali cunami resno prizadel ljudi in infrastrukturo na Antarktiki ter opisal načrte ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih, ki bi jih bilo koristno uporabiti v takšnem primeru. Pozval je, da pogodbenice redno izmenjujejo svoje podatke.

Točka 14: Inšpekcijski pregledi v skladu s Pogodbo o Antarktiki in okoljskem protokolu

Poročilo ZDA o inšpekcijskem pregledu, februar 2020. Sledilo je poročilo o inšpekcijskih pregledih, ki so jih med 7. in 10. februarjem 2020 opravile ZDA: postaja Mario Zucchelli in vzletno-pristajalna steza Boulder Clay (Italija); Postaja Jang Bogo (Republika Koreja); postaja v

gradnji na Inexpressible Island (Kitajska); in Antarktično posebno zaščiteno območje (ASPA) 161, zaliv Terra Nova, Rossovo morje. Združene države so se zahvalile vsem pogodbenicam, katerih postaje so bile pregledane, za sodelovanje in gostoljubje med inšpekcijskim postopkom ter za pomoč pri pripravi poročila. Inšpekcijski pregled ni ugotovil kršitev določb Pogodbe.

Poročilo Avstralije, januar/februar 2020 - pregled šestih antarktičnih postaj: postaja Jang Bogo (Republika Koreja); Inexpressible island (Kitajska); Postaja Gondwana (Nemčija); Tabor Taishan (Kitajska); Postaja Molodezhnaya (Ruska federacija); in Gorska večerna postaja (Belorusija). Avstralija se je zahvalila vsem pogodbenicam, katerih postaje so bile pregledane, za sodelovanje in ugotovila, da so opaženi objekti in dejavnosti na splošno v skladu z določbami okoljskega protokola, čeprav so bile ugotovljene nekatere možnosti za izboljšave operativnih praks. Pogodbenice so se strinjale z izvedbo neformalne razprave o praktičnih priporočilih za izboljšanje organizacije inšpekcijskih pregledov.

Točka 15: Znanstvena vprašanja, prihodnji znanstveni izzivi, znanstveno sodelovanje

Kitajska je predstavila predlog za izboljšanje sodelovanja pri raziskavah in spremljanju populacijske dinamike pingvinov v regiji Ross Sea. Ugotovljen je bil trend povečanja prebivalstva populacije. Udeleženci so se zahvalili Kitajski za spodbujanje mednarodnega sodelovanja pri raziskavah populacij pingvinov. Številne pogodbenice so ugotovile, da so obstoječi programi sodelovanja in raziskav dobro uveljavljeni v tej regiji, in spodbujale povezave z obstoječimi programi.

Splošno podporo je dobil predlog Španije, da se v večletni strateški delovni načrt doda „obravnavna enakosti, raznolikosti in vključenosti“. Več pogodbenic je opozorilo na nenehna prizadevanja za reševanje tega pomembnega vprašanja. Pri izražanju podpore predlogu sta pogodbenici izpostavili več vprašanj, med drugim: pomen obravnave ne le enakosti spolov, temveč tudi drugih dejavnikov povezanih z raznolikostjo. Sprejet je bil dogovor, da se večletnemu strateškemu delovnemu načrtu doda ta tematika.

Točka 16: Posledice podnebnih sprememb za upravljanje območja pogodbe o Antarktiki

Združeno kraljestvo je predstavilo poročilo o spreminjajočem se podnebjju, ki so ga pripravili skupaj z Avstralijo, Belgijo, Finsko, Francijo, Nemčijo, Nizozemsko, Novo Zelandijo, Norveško, Španijo, Švedsko in ZDA. Opozorili so na posebno poročilo IPCC o oceanu in kriosferi (SROCC), katerega ključne ugotovitve v zvezi z Antarktiko so naslednje: pospešen pretok ledu in umik v

zaledju Amundsenovega morja na Zahodni Antarktiki in v deželi Wilke, Vzhodna Antarktika; spremembe v kroženju oceanov zaradi znatnih količin toplote, ki jo je ustvaril človek, in raztopljenega ogljika v južnem oceanu; in predvidene spremembe v distribuciji krila. Predlagana je bila posodobljena resolucijo o spremembi podnebja. Države so izrazile močno podporo dviga zavedanja o vplivu podnebnih sprememb na Antarktiki in priznale pomen IPCC in Pariškega sporazuma kot temelja podnebne politike. Po nadaljnji razpravi je srečanje sprejelo Resolucijo Antarktika v spreminjajočem se podnebnju.

SCAR je predstavil delovni dokument »Podnebne spremembe na Antarktiki in južnem oceanu v globalnem kontekstu«. Opozorili so na ključne ugotovitve nedavnih posebnih poročil IPCC, ki poročajo o precejšnji negotovosti glede stanja antarktične kriosfere. Predstavil je tudi delovni dokument »Zakisljevanje Južnega oceana«, ki vsebuje pregled stanja. SCAR je opozoril, da se bo zakisljevanje še naprej povečevalo, tudi če bi se koncentracije CO₂ v ozračju stabilizirale na današnjih ravneh. Udeleženci so poudarili pomen prispevka in se strinjali, da so ugotovitve zelo pomembne za prihodnja prizadevanja za upravljanje in ohranjanje antarktičnega območja.

Točka 17: Turizem in nevladne dejavnosti na območju Pogodbe o Antarktiki, vključno z vprašanji pristojnih organov

Nizozemska je pripravila delovni dokument »Stalne zmogljivosti potrebe turizmu in nevladne dejavnosti«. Poudarila je potrebo po konkretnem političnem odzivu. Nekatere pogodbenice so podprle zaskrbljenost Nizozemske glede potencialnega razvoja trajnih zmogljivosti za turizem in nevladne dejavnosti. Več pogodbenic je predlagalo ustanovitev delovne skupine in pozdravilo ponudbo Nizozemske za pripravo projektnih pogojev. Pogodbenice so se strinjali, da je pomembno zagotoviti, da turizem ne bo imel negativnega vpliva na znanstveno delo nacionalnih programov za Antarktiko. IAATO je ponovno potrdil, da njeni člani niso zainteresirani za gradnjo ali financiranje stalnih objektov na Antarktiki, kot so hoteli, in ugotovil, da bi bila taka dejavnost v nasprotju s podzakonskimi akti IAATO, ki določajo, da morajo dejavnosti imeti le manjši ali prehodni učinek. IAATO je nadalje izrazil podporo predlagani delovni skupini in opozoril, da se veseli sodelovanja v tekočih razpravah.

Francija je predstavila poročilo delovne skupine o prostovoljnem operativnem okviru opazovalcev na krovu turističnih plovil, ki delujejo na območju Antarktike. Poročilo zajema pregled obstoječih nacionalnih sistemov spremljanja ter predlog o tem kako vzpostaviti prostovoljni operativni okvir za opazovanje na krovu v okviru sistema Pogodbe o Antarktiki. Francija je poudarila, da bo

operativni okvir izboljšal razumevanje pristojnih nacionalnih organov o dejavnostih, ki se izvajajo na tem območju, njihovo znanje o lokacijah in praksah upravljavcev ter omogočil spremljanje skladnosti z domačimi in mednarodnimi zahtevami. Okvir naj bi pogodbenice uporabljale kot prostovoljno vodilo za podporo in usklajevanje praks.

Francija je predstavila poročilo o neformalni razpravi o izdelavi Priročnika predpisov in smernic, pomembnih za turizem in nevladne dejavnosti na območju Pogodbe o Antarktiki, ki je bilo pripravljeno skupaj z Argentino in Združenimi državami. Francija je poudarila, da so priročniku zbrane vse ustrezne informacije in bo olajšal delo tako izvajalcev kot vladnih organov. Pogodbenice so poudarile pomen rednih posodobitev priročnika, ki odražajo spremembe predpisov in smernic.

IAATO je predstavil poročilo Mednarodnega združenja organizatorjev potovanj na Antarktiki 2020–21. IAATO je posredoval podrobne podatke o svojem članstvu, pri čemer je opozoril, da se je število članov zmanjšalo zaradi pandemije COVID-19. Nadaljnje spremembe v članstvu IAATO so pričakovane, če se bodo izzivi, povezani s pandemijo, nadaljevali. IAATO je v sezoni 2019/20 zabeležil rekordno število obiskovalcev, in sicer nekaj več kot 74.000. Zaradi pandemije so bili dejavnosti v sezoni 2020/21 omejene na tri jahte s 15 potniki. V razpravi je ASOC predlagal, da bi ATCM lahko opredelil reprezentativna območja brez turizma, nekatera pa bi se lahko uporabila kot referenčna območja za preučevanje vplivov turizma.

Točka 18: Priprave na ATCM XLIV

Pogodbenice so se zahvalili za prijazno povabilo nemške vlade, da od 23. maja do 2. junija 2022 v Berlinu gosti ATCM XLIV. Naslednja srečanja so predvidena po naslednjem vrstnem redu: 2023 – Finska, 2024 – Indija, 2025 – Italija.

Zasedanje se je zaključilo 24. 6. 2021.

Pripravila: mag. Elena Del Fabro